

Брюксел, 22.6.2020 г.
COM(2020) 254 final

2020/0121 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване на споразумение за изменение на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна, с оглед на присъединяването на Независимата държава Самоа и бъдещите присъединявания на други тихоокеански островни държави

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Основания и цели на предложението

Приложеното предложение за решение на Съвета представлява правният инструмент в съответствие с член 218, параграф 6 от ДФЕС за сключване на споразумение за изменение на Временното споразумение за партньорство между Европейския съюз, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна.

На 12 юни 2002 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори за споразумения за икономическо партньорство (СИП) с държавите от АКТБ.

На 30 юли 2009 г. Съюзът подписа Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна („споразумението“), с което се установява рамка за споразумение за икономическо партньорство¹. Споразумението има за цел:

- а) да позволи на държавите от Тихоокеанския басейн да започнат да използват подобрения достъп до пазара, предложен от ЕС;
- б) да насърчи устойчивото развитие и постепенното интегриране на държавите от Тихоокеанския басейн в световната икономика;
- в) да създаде зона за свободна търговия между страните на основата на взаимния интерес и да изпълни тази цел чрез поетапна либерализация на търговията по начин, съответстващ на приложимите правила на СТО и принципа на асиметричния подход, пропорционално на специфичните нужди и ограниченията по отношение на капацитета на държавите от Тихоокеанския басейн, що се отнася до равнището на ангажиментите по настоящото споразумение и до предвидения в него график за изпълнението им;
- г) да установи подходящите процедури за уреждане на спорове; както и
- д) да установи подходящите институционални договорености.

Папуа-Нова Гвинея и Република Фиджи временно прилагат споразумението съответно от 20 декември 2009 г. и 28 юли 2014 г.

В член 80 от него се предвижда, че други тихоокеански острови могат да се присъединят към споразумението, като подадат предложение за достъп до пазара в съответствие с член XXIV от ГАТТ от 1994 г. Съответно Независимата държава Самоа се присъедини към споразумението на 21 декември 2018 г.² и го прилага временно от 31 декември 2018 г. В ход са процедурите за присъединяване на Соломоновите острови и Кралство Тонга, които изразиха интерес да се присъединят към споразумението.

След присъединяването на Независимата държава Самоа е необходимо споразумението да се измени с цел тя да бъде включена като страна по него. Подобни технически изменения ще трябва да се правят в споразумението всеки път, когато тихоокеанска островна държава се присъединява към него.

¹ Решение на Съвета от 13 юли 2009 г. за подписване и временно прилагане на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна (ОВ L 272, 16.10.2009 г., стр. 1).

² ОВ L 333, 28.12.2018 г., стр. 1.

1.2. Комитетът по търговия в рамките на СИП

С член 68 от споразумението се създава Комитет по търговия, който се състои от представители на страните (ЕС и държавите от Тихоокеанския басейн).

Комитетът по търговия разглежда всички въпроси, необходими за прилагането на споразумението. При изпълнението на функциите си Комитетът по търговия може:

- а) да създава всякакви специални комитети или органи, необходими за прилагането на споразумението;
- б) да заседава по всяко време, за което страните са постигнали съгласие;
- в) да разглежда всякакви въпроси, попадащи в приложното поле на споразумението, и да предприема подходящи действия при изпълнението на функциите си; както и
- г) да взема решения или да отправя препоръки в случаите, предвидени в споразумението.

В член 78 (Клауза за ревизия) се предвижда, че Комитетът по търговия може да преразгледа споразумението, неговото прилагане, действие и изпълнение, когато това е необходимо, и да отправи до страните подходящи предложения за изменението му.

Резултати от шестото и седмото заседание на Търговския комитет

На 24 октомври 2018 г. страните по споразумението (ЕС, Папуа-Нова Гвинея, Фиджи) и Независимата държава Самоа, Соломоновите острови и Тонга в качеството им на наблюдатели, обмениха мнения относно **обхвата и процедурата** за въвеждане в споразумението на техническите изменения, които са необходими след присъединяването.

Страните се договориха **обхватът** на измененията да бъде ограничен до включването в списъка на присъединяваща се държава като страна по споразумението и добавянето на нейното предложение за достъп до пазара към приложение II (мита върху продукти с произход от ЕС като страна по споразумението) към споразумението. Що се отнася до **процедурата**, страните отбелязаха, че понастоящем Комитетът по търговията не разполага с правомощия да въведе такива изменения (правното основание по споразумението е недостатъчно). Страните обмениха мнения по следните три процедурни варианта.

Вариант 1 — приема се, че съответните изменения са негласно въведени в споразумението по силата на присъединяването (член 80); следователно не е необходимо те изрично да се въведат чрез специална процедура.

Вариант 2 — Комитетът по търговията би могъл да направи декларация относно начина, по който споразумението трябва да се тълкува по отношение на необходимите технически изменения, след присъединяването. Член 68, параграф 4, буква в) е правното основание за такава декларация.

Вариант 3 — страните биха могли да изменят член 80 от споразумението, за да оправомощат Комитета по търговията да приема необходимите решения при ново присъединяване.

Комитетът по търговията постигна съгласие, че вариант 3 ще осигури правна сигурност и се ангажира да препоръча на страните да изменят съответно член 80. На седмото си заседание, което се проведе на 3—4 октомври 2019 г., Комитетът по търговията прие в тази връзка препоръка, която съответства на позицията, която трябва да се заеме от

името на Съюза (Решение (ЕС) 2019/1707 на Съвета от 17 юни 2019 г., ОВ L 260, 11.10.2019 г., стр. 45).

1.3. Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Предложението се отнася до прилагането на Споразумението за партньорство между членовете на групата на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна („Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС“ или „Споразумението от Котону“)³, което е правното основание за Временното споразумение за партньорство.

С присъединяването към споразумението на други държави от Тихоокеанския басейн се укрепва правната рамка на търговските отношения на ЕС с държавите партньори и се улеснява взаимната търговия и участието в световната икономика. По този начин тези държави се включват в схемата от съвместни правила и институции, създадени по силата на споразумението.

1.4. Съгласуваност с други политики на Съюза

Споразумението е търговско споразумение, насърчаващо развитието, с което на новоприсъединилите се държави се предоставя асиметричен достъп до пазара и възможност да предпазят чувствителни сектори от либерализация, като същевременно са предвидени голям брой защитни мерки и клауза за защита на новосъздадени промишлени отрасли. В него също така се съдържат разпоредби относно правилата за произход, които улесняват износа за ЕС. Освен това в споразумението се съдържат разпоредби относно устойчивото развитие (член 3), в които страните потвърждават отново, че целта за устойчиво развитие е неразделна част от разпоредбите на споразумението и че тя съответства на общите цели и принципи, определени в Споразумението от Котону, и по-специално на общия ангажимент за намаляване и в резултат от това — премахване на бедността по начин, съвместим с целите за устойчиво развитие. Тези разпоредби допринасят за постигане на целите за съгласуваност на политиките в интерес на развитието и са в съответствие с член 208, параграф 2 от ДФЕС.

2. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Правно основание

Правното основание на настоящото решение на Съвета е Договорът за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 6, буква а), подточка v) от него.

2.2. Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

В съответствие с член 3 от ДФЕС общата търговска политика е от изключителната компетентност на Съюза.

2.3. Пропорционалност

Настоящото предложение е необходимо с оглед на изпълнението на международните ангажименти на Съюза, залегнали в Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, по-специално за сключване на нови търговски споразумения, които са съвместими с правилата на СТО, като постепенно се премахват бариерите пред търговията между

³ ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3. Споразумение, изменено със споразумението, подписано в Люксембург на 25 юни 2005 г. (ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 27) и със споразумението, подписано в Уагадугу на 22 юни 2010 г. (ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3).

страните и се засилва сътрудничеството във всички области, свързани с търговията с държавите от Тихоокеанския басейн.

2.4. Избор на инструмент

Не съществува друг правен инструмент, който да може да бъде използван за постигане на целта, изложена в настоящото предложение.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

3.1. Оценка на въздействието

В периода 2003—2007 г. бе извършена оценка на въздействието върху устойчивото развитие на споразуменията за икономическо партньорство ЕС—АКТБ. Мандатът за този проект бе публикуван от Европейската комисия през 2002 г. в рамките на конкурентна тръжна процедура. В резултат от нея през август 2002 г. поръчката бе възложена на PwC France с петгодишен рамков договор. Предварителна версия на окончателния доклад за оценка на въздействието върху устойчивото развитие бе представена на заинтересованите страни в Европа по време на организираната от Европейската комисия среща на ЕС за диалог с гражданското общество, проведена на 23 март 2007 г. в Брюксел, Белгия.

3.2. Пригодност и опростяване на законодателството

Одобряването на изменението на споразумението не е предмет на процедури по Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT), не предполага никакви разходи за МСП в Съюза и не поражда проблеми от гледна точка на цифровата среда.

3.3. Основни права

Предложението няма последствия за защитата на основните права в Съюза.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложеното решение няма отражение върху бюджета.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

5.1. Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението

С членове 1 и 2 от предложението се разрешава сключването и нотифицирането от името на Съюза на измененията на споразумението, изброени в приложението към решението.

В член 3 се посочва, че приемането на измененията в споразумението не трябва да се тълкува като предоставящо права или налагащо задължения, на които съдилищата на Съюза или на държава членка могат пряко да се позовават.

В член 4 се определя датата на влизане в сила на решението.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване на споразумение за изменение на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна, с оглед на присъединяването на Независимата държава Самоа и бъдещите присъединявания на други тихоокеански островни държави

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), подточка v) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) На 12 юни 2002 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори по споразумения за икономическо партньорство с групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн¹.
- (2) Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна² („Временното споразумение“), с което се установява рамка за споразумение за икономическо партньорство, подписано в Лондон на 30 юли 2009 г., се прилага временно от Папуа-Нова Гвинея и Република Фиджи съответно от 20 декември 2009 г. и 28 юли 2014 г.
- (3) Член 80 от Временното споразумение съдържа разпоредби относно присъединяването на други държави от Тихоокеанския басейн. С Решение (ЕС) 2018/1908 от 6 декември 2018 г.³ Съветът одобри присъединяването към Временното споразумение на Независимата държава Самоа. Независимата държава Самоа се присъедини към Временното споразумение на 21 декември 2018 г. и го прилага временно от 31 декември 2018 г.
- (4) С оглед на правната сигурност е необходимо Временното споразумение да се измени след присъединяването на Независимата държава Самоа, за да се включи тази държава като страна по него. Подобни технически изменения ще трябва да се правят във Временното споразумение всеки път, когато тихоокеанска островна държава се присъединява към него.

¹ Директиви на Съвета за водене на преговори за споразумения за икономическо партньорство с държавите и регионите от АКТБ (9930/02 (DG E II) HH/sg).

² ОВ L 272, 16.10.2009 г., стр. 2.

³ ОВ L 333, 28.12.2018 г., стр. 3.

- (5) В член 68 от Временното споразумение се предвижда, че Комитетът по търговия разглежда всички въпроси, необходими за прилагането му. Необходимо е да се предоставят правомощия на Комитета по търговия за вземането на решения относно въвеждането във Временното споразумение на всяко техническо изменение, което може да се окаже необходимо след присъединяването на нова тихоокеанска островна държава.
- (6) Поради това Временното споразумение следва съответно да бъде изменено,
ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Сключва се споразумение за изменение на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна, с оглед на присъединяването на Независимата държава Самоа и бъдещите присъединявания на други тихоокеански островни държави.
2. Текстът на споразумението за изменение на Временното споразумение се съдържа в приложение 1 към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета нотифицира, от името на Съюза, страните по Временното споразумение за сключването на споразумението за изменение на Временното споразумение.

Член 3

Измененията на Временното споразумение не могат се тълкуват като предоставящи права или налагащи задължения, на които съдилищата на Съюза или на държава членка могат пряко да се позовават.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател